Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 10 листопада 2009 року № 44 (312)

З А Я В А

Конгресу Українських Націоналістів

16–18 листопада в Києві, за ініціативи керівництва Російської Федерації та інших зацікавлених осіб, планується проведення міжнародної конференції "Уроки Другої світової війни та Голокосту".

Організатор конференції – Всесвітній конгрес російськомовного єврейства на чолі зі ставлеником Кремля, депутатом Держдуми РФ Б.Шпігелем, який має намір зібрати представників єврейських організацій з усього світу, депутатів Європарламенту, урядовців з Ізраїлю тощо. Характерно, що захід відбудеться за активного сприяння народного депутата від Блоку Юлії Тимошенко О.Фельдмана, котрий, як відомо, перманентно переймається неіснуючою в Україні "загрозою антисемітизму".

Фактично метою заходу є необґрунтована критика офіційної політики нашої держави, спрямованої на правдиве висвітлення аспектів Другої Світової Війни та героїчну боротьбу ОУН-УПА проти тоталітарних режимів – фашистської Німеччини та СРСР.

Конгрес Українських Націоналістів заявляє, що проведення подібної конференції в Україні, особливо напередодні президентських виборів, є категорично недопустимим, оскільки може негативно вплинути на політичну ситуацію в державі.

Ми запитуємо організаторів конференції: чому публічна акція російськомовних євреїв має відбуватися у Києві, а не в Москві чи Тель-Авіві?

Є очевидним, що цей захід спрямований проти політики чинного Президента України Віктора Ющенка, який докладає зусиль для творення демократичної Української держави і відновлення історичної правди.

Намагання ініціаторів конференції поставити під сумнів героїчну боротьбу ОУН-УПА за волю України та спроба нав'язати українському суспільству викривлене бачення історичного минулого є одним із прикладів неоімперської політики, провадженої авторитарним путінським режимом, що фактично є продовженням курсу Кремля, спрямованого на реанімацію сталінізму.

У цьому зв'язку нагадаємо, що у липні 2009 року Парламентська асамблея ОБСЄ на підставі документальних фактів у своїй резолюції прирівняла комуністичний тоталітарний режим до нацизму і закликала до міжнародного осуду тоталітарних режимів. Автори резолюції зазначили, що в ХХ столітті європейські країни найбільше потерпіли від комуністичного та нацистського режимів, які несли з собою геноцид і злочини проти людства.

Абсолютно безпідставними є намагання антиукраїнських сил звинуватити героїв ОУН-УПА у співпраці з гітлерівським режимом. Як відомо, на Нюрнберзькому процесі, під час якого було розглянуто і засуджено злочини гітлерівської Німеччини, питання ОУН-УПА жодним чином не порушувалося і не розглядалося. Українська Повстанська Армія вела боротьбу на своїй землі проти двох тоталітарних режимів. Водночас правда історії свідчить і про величезну за кількістю армію російського генерала Власова, яка воювала на боці Гітлера, і про 150-тисячне гітлерівське військо етнічних євреїв.

Конгрес Українських Націоналістів вважає, що проведення конференції спрямоване проти Української держави, консолідації українського суспільства, принижує честь та гідність України та ставить під сумнів її героїчне минуле. Подібна акція може призвести до розпалювання міжнаціональної ворожнечі та погіршення міждержавних відносин з іншими країнами.

Ми засуджуємо втручання громадян інших країн у політичні процеси нашої держави. Досить під виглядом відстоювання міфічних "прав людини" втручатися у внутрішні справи Української держави! Інші держави і національні меншини не мають права втручатися і диктувати, як жити корінній українській нації у суверенній державі.

В Україні діє закон про національні меншини, і влада дотримується його. З боку суспільства, незважаючи на провокативні дії безвідповідальних політиків, існує розуміння того, що всім громадянам України, незалежно від національності, необхідно знаходити порозуміння і спільно будувати Українську державу.

Конгрес Українських Націоналістів наголошує на необхідності проведення міжнародної конференції про злочини і репресії комуністичного режиму в Україні. Український народ уже визначився, хто насправді чинив злочини проти української нації, нищив і душив українців голодоморами, репресіями. Змінити цю думку нікому не вдасться.

Ми закликаємо керівництво Російської Федерації та Ізраїлю визнати голодомор 1932–33 років актом геноциду української нації, як це зробив демократичний світ.

Конгрес Українських Націоналістів звертається до Міністерства внутрішніх справ, Служби Безпеки України, Державного комітету України у справах національностей та релігій із закликом не допустити проведення антиукраїнського шабашу, що принижує героїчне минуле нашої держави. Залишаємо за собою право довести до учасників заходу позицію національно-патріотичних сил України з даного питання.

Президія Головного Проводу
Конгресу Українських
Націоналістів

Василь ОВСІЄНКО,
лауреат премії ім. В.Стуса,
у минулому в'язень сумління

УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР

НЕ БУДЕ З ХАМА ПАНА,

або Ще років 50 президентами України мають бути українці

У день Святої Трійці року Божого 2009, після святої літургії в Успенському соборі Києво-Печерської лаври, об 11:30, на Віктора Януковича зійшов "дух святий" в образі Ганни Герман із суфлером американського виробництва в руках. На невидимому екрані було написано: "Серце підказує мені: обрання президента всенародно на прямих виборах – це єдиний правильний вибір, на який слід зважитися. І я його роблю. І нехай Господь нам помагає!"

Якась пані Оксана з Тернополя назвала виступ Януковича "вчинком справжнього мужчини". Той аж розквітнув в усмішці. Друга пані, з родини репресованих (?!), сказала, що рейтинґ Януковича у зв'язку з цим зростає. Навіть депутатка Ліля Григорович назвала цей вчинок "чесним кроком".

Із запізненням на вісім з половиною годин того ж 7 червня "двотищі дев'ятаґа" року на екранах телевізорів з'явилася Юлія Тимошенко і сказала: "Прапало всьо. У міня нє то на суфльорє". Мабуть, "дух протиріччя" (Мефістофель) зрадив її, "стрибнувши в гречку" з Януковичем, і вона мусила визнати, що "кАОліції на двох", навіть на чотирьох – поки що не буде. А вона йде на вибори президента. І переможе!

Змовники не поділили посад: кому бути президентом, а кому прем'єром. Тому українського ГКЧП не сталося. Ревізія Конституції і вибори кишенькового президента у залі Верховної Ради – не пройшли. Бо коли два зловмисники збираються "на дєло", то вони найбільше бояться одне одного. А коли виникає загроза зриву "дела", то вони наввипередки біжать доносити на "подельника". Цього разу боягузливішим, зате спритнішим, виявився Янукович...

Пригадую, 1973 року слідчий Микола Цимох дав мені в слідчому ізоляторі КДБ прочитати сатиричну повість одного латиноамериканського письменника, називалася, либонь, "Змова 12 апостолів". 12 ґенералів змовилися вчинити державний переворот. (У Південній Америці тоді це була звична справа. Побутував навіть анекдот, що змовники вчинили державний переворот у перерві між футбольними таймами. І ще встигли на другий тайм). Так от, один з дванадцятьох генералів-змовників поміркував собі: "Треба донести". І попрямував до служби безпеки. Але по дорозі зайшов випити чашку кави. Коли ж підійшов до СБ – його "пов'язали".

– Та я прийшов донести на змовників!

– Ти прийшов останнім, – сказали йому.

З початком виборів Президента український варіант цього анекдоту розігрується далі. Головна інтриґа залишається тією самою: хто з цих двох нечестивих змовників стане президентом України, а хто прем'єр-міністром? Бо майже прямо було сказано, що "кАОліция", тобто таємна змова БЮТ і Партії регіонів, не скасовується, а "поки що" відкладається.

Продовження на 3-й стор.

44
4 820102 210017

ЗВЕРНЕННЯ

СПРАВА ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА:

людська і українська

Аскольд ЛОЗИНСЬКИЙ

16 жовтня 2009 року я відвідав у німецькій в'язниці Мюнхена Івана Дем'янюка. Зустріч відбулася у супроводі його сьогоднішнього німецького адвоката д-ра Буша (який, до речі, одружений з українкою зі США), а також вартовим та перекладачем з англійської на німецьку. Мені було наказано розмовляти виключно англійською, певне для того, щоби вартовий міг зрозуміти усе, про що ми говоримо.

Говорили про стан здоров'я: пан Дем'янюк оповідав про свої фізичні болі та немічності – важкий артрит, неможливість ходити (він був на візку). Не говорили про його найважче – недугу крові, яка заповідається термінововою. Він говорив також про свою сім'ю у США, про складнощі бачитися з нею або говорити телефонічно, оскільки таку тридцятихвилинну розмову дозволяють німці тільки раз на два тижні за кошт підсудного, але інколи змінюють день розмови, хоча ціла сім'я вже зібрана на призначений день. Я запевняв його, що він у думках і молитвах не тільки своєї родини, а також своїх братів та сестер українців.

30 листопада 2009 року в Мюнхені німецький суд розглядатиме кримінальне обвинувачення проти українця Івана Дем'янюка. Німеччина – це третя країна, після США та Ізраїлю, яка збирається судити Івана Дем'янюка. Досі недоведено, що він вчинив будь-який злочин.

У найновішому варіанті обвинувачення в Німеччині сам Акт про скоєння злочину вказує на посередні обвинувачення, а не на пряму вину Дем'янюка. Отже, Німеччина намагатиметься довести, що Іван Дем'янюк був вартовим у таборі смерті в Собіборі, де загинуло понад 20 000 євреїв, і він причетний до їх убивства.

Парадоксом у цій справі є те, що нацистська Німеччина взяла в полон Івана Дем'янюка, радянського солдата, та примусила його служити вартовим. Немає об'єктивного історика, який би свідчив, що будь-яка служба полоненого солдата була під загрозою смерті. Тим більше, німецькі архівні документи-розпорядження самі вказують, що німці не вводили прав "в'язнів війни", згідно з Женевською конвенцією, коли мали справу з советськими полоненими солдатами, і тому дозволяли собі з ними будь-яке поводження. Тобто сьогодні (парадоксально!) Німеччина збирається судити Івана Дем'янюка за злочини, скоєні самими німцями. Натомість німцям-охоронцям було видано амністію Німеччиною ще 1968 року.

Івану Дем'янюку сьогодні 89 років. Він тяжко страждає від кровної недуги та артриту. Фактично, вже від 1976 року, він під загрозою різних процесів. Це все відбилося на його фізичному та психолохічному стані здоров'я. Медики прогнозують йому у найкращому випадку один рік життя.

І.ДЕМ'ЯНЮК

Іван Дем'янюк – це не єдиний українець, балтієць, поляк, тобто представник тодішнього бездержавного народу, якого взято в полон німцями і сьогодні через різні політичні впливи закидають воєнні злочини. Таких українців, полонених чи примусово взятих на роботу німцями, було багато. Іронія у цій справі ще більш гірка, бо тут збирається кат – Німеччина – судити свою жертву – полоненого, користуючись джерелами найгіршого колаборанта – СРСР, який ще у 1939 р. договором Молотова-Ріббентропа проявив верх колаборанства, а своєю злочинністю перевищив навіть самих німців.

Справа Івана Дем'янюка найбільш гучна, бо досі у цій справі зазнали поразки не СРСР-Росія за підробку фальшивих документів, свідчень, а євреї та їхні прислужники в США своєю неморальною настирливістю та співпрацею з фальсифікаторами. До речі, ще 18 серпня 1993 року Верховний Суд Ізраїлю вже після свого рішення, що Іван Дем'янюк не був "Іваном Грізним", відповідальним за злочини в Треблінці, дав відповідь настирливим єврейським організаціям, які після юридичної поразки пропонували судити Івана Дем'янюка за інші злочини. Верховний Суд об'єктивно заявив, що, звільняючи Івана Дем'янюка з вини "Івана Грізного", вважав неправовірним судити його за інші злочини, вважаючи більш правдоподібним, що Дем'янюка не вдасться засудити за ці лжезлочини.

Але єврейські організації і впливи в США не припинили свого переслідування Дем'янюка. Після повернення його до США почався новий процес депортації, але до якої країни? Німеччина скористала з нагоди. Нещодавно Німеччина на вимогу Ізраїлю розпочала нові переговори про відшкодування для єврейських жертв Голокосту, які сьогодні вимагають відшкодування за психолохічні травми протягом довших років. Безлично Німеччина вирішила поділитися виною, тобто, що німці не змогли б стільки вимордувати без прислужництва інших національностей і тому ці інші повинні теж виплачувати відшкодування. Іван Дем'янюк – хворий і немічний, певне, не витримає розправи, німці його не засудять, він помре, але питання участі других національностей у злочинах і відшкодуванні залишиться.

Я вважаю, що ми, українці, повинні проявити свою солідарність з нашим братом та піддати осуду новітніх безличних німецьких "нацистів", які вдруге його взяли в полон. 30 листопада 2009 року влаштуймо демонстрації під дипломатичними місіями, посольствами, консульствами, державними установами Німеччини по цілому світі та в Україні.

ПЕРША ВУЛИЦЯ ІМЕНІ ЖЕРТВ ОУН-УПА

Міська рада польського міста Легниця прийняла постанову про зміну назви вулиці Понтновської на вул. Жертв людовбивства ОУН-УПА. За надання цієї назви голосувало 9 депутатів, 4 було проти, решта утрималась від голосування (всього в міській раді Легниці 25 депутатів). Це перша вулиця в Польщі пам'яті жертв людовбивства ОУН-УПА.

"Наш Дзєнник",
3–4 жовтня 2009, Варшава

БУКЕТ У ВІНОК ПОШАНИ

Прочитала у Вашій газеті статтю про виставку в Національному музеї історії України, яка присвячена 100-річчю від дня народження та 50-м роковинам загибелі С.Бандери і вирішила розповісти, що Львівська обласна бібліотека для дітей також принесла свій маленький скромний букетик у вінок пам'яті і пошани цій великій людині.

Підготували пам'ятку, бібліографічний список під назвою "Життя, віддане Україні", а до 15 жовтня оформили книжково-ілюстративну виставку "Істинно Великий Українець", що вийшла надзвичайно привабливою, змістовною.

Фотографії люб'язно надав нам член Конгресу Українських Націоналістів, головний редактор журналу "Світ дитини" пан Ярослав Лемик. Завдяки йому наша бібліотека отримує і Вашу газету. Тож хочемо на сторінках Вашого видання подякувати п. Ярославу за добрі справи, які він робить для нашої бібліотеки, і привітати його, як головного редактора, з 90-літтям журналу "Світ дитини", яке виповнилося 1 листопада.

Надія ЛАВРИНІВ,
заввідділом обслуговування
Львівської обласної бібліотеки для дітей

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ

28 жовтня відійшла у вічність зв'язкова УПА, член ОУН, член Конгресу Українських Націоналістів, член Кіцманського товариства політв'язнів і репресованих сл. пам. Анастасія КІТ (ТАРНАВСЬКА) – "Перепілка", "Калина".

Кіт (Тарнавська) Анастасія Петрівна народилася 8 лютого 1925 року у с.Суходіл (Бібрецького) – Пустомитівського р-ну Львівської області. Мати померла, коли їй було 7 місяців, а батько – через рік, оставивши сиротами чотирьох дітей. Родичі розібрали діточок. Настуня, найменша, досталась сестрі по материнській лінії Тимiцькій Анастасії Франківні. Коли вона вийшла заміж, то переїхала до міста Щирець, взявши з собою Настю.

Нелегке життя сироти дало змогу з юних літ придивлятися до людей і товаришувати з розумними дівчатами, студентами, брати участь у молодіжних виставах, відвідувати читальні. Зустрічі, бесіди зблизили її з національно-свідомою молоддю, а пізніше, після вишколу, прийняти присягу на вірність справі та стати у ряди борців за вільну, незалежну Україну. Дівчина стала членом УПА, виконувала обов'язки зв'язкової, її знали по псевдо " Перепілка" та "Калина".

У квітні 1946 року була заарештована. Чоловіка Бублика Гриця (псевдо "Петро") замучили. Настя лишилась вагітна... Після суду відправили у Львівський пересильний пункт Замарстинів, де народила доньку Ярославу. Коли дитині виповнилось 1.7 місяців (щоб зберегти), її забрала родина Тиміцьких. Настю відправили у Норильськ. Брала активну участь у Норильському повстанні. Після закінчення терміну ув'язнення, коли Настя була паралізована, зустріла свого друга чоловіка, Кота Володимира, псевдо "Бандура".

Кінорежисер Михайло Ткачук зняв Настю у хроніко-документальному фільмі "Загадка Норильського повстання" та у фільмі "Щаслива Настуня". Фольклорист, композитор Кузьма Смаль присвятив їй одну із своїх пісень "Повстанська пісня".

Брала активну участь у роботі Кіцманського товариства політв'язнів і репресованих, Братства ОУН-УПА Чернівецької області.

Похована на цвинтарі м. Кіцмань, панахиду відслужив отець Ігор (Базюк) УГКЦ.

Настя залишила у смутку родину – доньок Ярославу і Наталію з чоловіками, сина Ігоря, сімох онуків та сімох правнуків. Спи спокійно, а ми запалимо свічку світлої пам'яті про тебе і щирою молитвою будемо просити Господа, щоб дарував мир і спокій та Царство Небесне щирій твоїй душі.

Кіцманська районна організація
"Товариство дітей політв'язнів
і репресованих"

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09	Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92	Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32	Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25	Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93	Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
			Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

НЕ БУДЕ З ХАМА ПАНА,

або Ще років 50 президентами України мають бути українці

Продовження. Початок на 1-й стор.

Тепер вони так понакручували "рейтинги", що ми, українці, стоїмо ошелешені: то це з-поміж оцих двох нечестивих змовників, та ще й неукраїнців, ми маємо обирати собі президента? А вони потім поділять Україну "на двох"? Не знаю, як кому, а мені не треба такого вибору.

Наївно сподіватися, що ці змовники здатні, поклавши руку на серце, чесно спитати себе: а чи маю я моральне право бути президентом України? Або прем'єр-міністром? Їхній життєвий досвід не передбачає такої лірики, як мораль, вони послуговуються імперативами на кшталт "мета виправдовує засоби", або "після нас хоч потоп". Російське слово "временщики" влучно характеризує психологію таких політиків. Президентська посада не зобов'язує таких віддавати всі сили на забезпечення спільного добра громадян, а є "военним трофеєм", вдало вирваним із рук противника.

"Великі", "історичні" народи відповідально і прискіпливо ставляться до вибору першої особи в державі. Вимоги до кандидатів на посаду Президента України чітко сформулював Євген Сверстюк:

"1. Однозначна особистість, українець з бездоганною репутацією і докладно висвітленою біографією.

2. Людина високої культури і широкого кругозору, з глибоким розумінням української історії і національних пріоритетів, що були нівельовані століттями неволі.

3. Особа з бездоганною професійною репутацією і позитивним сімейним іміджем.

4. Людина, порядність і правдивість якої не ставилися під сумнів.

5. Незалежна політична фігура, не зв'язана зі власним бізнесом і не обтяжена популістськими навичками, закоріненими в комуністичному вихованні.

6. Президентові народ хоче вірити. Як правило, вірять тому, хто вірить у Бога і сповідається перед ним".

(Газета "Україна молода", № 200 (3721), 28 жовтня 2009 року).

Хай це буде тільки ідеал, але ідеали якраз і є орієнтирами. Важливою є відстань, на якій перебуває особа від цього ідеалу.

Отож про відповідність, хоча б частково, наших кандидатів названим вище якостям. Візьмімо першу ознаку, "докладно висвітлену біографію". Що говорять кандидати про своє етнічне і соціальне походження? Про джерела і розміри свого багатства, своїх прибутків? Про багатство нічого не говорять, але туфлі з крокодила чи нова сукня щодня – це багато чого говорить, особливо жінкам.

Що стосується походження, то більшість політиків у світі, навіть із суто прагматичних міркувань, цього не приховують. Щоб не бути запідозреними в нечесності. Адже журналісти все одно про це дізнаються і розголосять. Не так діють два наші провідні кандидати у президенти. Віктор Федорович воліє замовчувати, що його мати – росіянка з Орловської області. А батько білорус із Вітебщини, про якого тепер пишуть в Інтернеті, що він відбував покарання на Донеччині за співпрацю з німецькими окупантами. Втім, як видно з передвиборних брошур 2004 року, ні мати, ні батько його не виховували: мати померла, коли йому було 2 роки, а батько одружився з іншою. Його виховання стало справою бабусі та вулиці. Результат – дві кримінальні справи ("грабіж з насильством" та "зумисні, середньої тяжкості тілесні пошкодження"). І красномовна лагерна кличка "Хам". За совєцьких часів з судимістю не можна було й колгоспним бригадиром стати. А він якимось дивом робив кар'єру, його випускали за кордон, у Комуністичну партію прийняли. За жаргоном спецслужб це називалося "вести". Хтось його вперто і вміло "вів" до владних вершин. Отож небезпечним є запитання: чи самостійно він тепер приймає рішення? І, якщо стане президентом, то важливі для українського народу рішення прийматимуться в президентському кабінеті чи деінде? Може, людьми, про яких ми не знаємо і яким долю своєї країни не довіряли? Може, в кабінеті Ріната Ахмєтова, рід якого з Татарстану. Чи в самому Кремлі.

5 років тому Україна повстала проти "грядущого хама" – але він нічого не зрозумів і знову безсоромно преться в лідери чужої йому духом нації. "Помаранчеву революцію" він сприйняв як прикрий збій у політичній технології, а не як урок. Але цей урок засвоїли ми, українці. Бо Помаранчева революція пробудила нашу людську честь і національну гідність! Попри наші "післяпомаранчеві" розчарування...

Юлія Володимирівна також утримується будь-що говорити про своє походження. Ніби соромиться своєї матері Людмили Миколаївни Телєгіної та свого батька Володимира Абрамовича Ґріґяна. Та залишмо з'ясовувати її походження Дмитрові Чоботу. Нам доволі того, що українського в неї – лише прізвище чоловіка.

Псевдоукраїнський "вибір"

Звичайно ж, цілком слушне твердження, що громадянин України неукраїнського походження може бути більшим українським патріотом, ніж деякі етнічні українці. Але ми – постколоніальна і постгеноцидна нація. А в багатьох націй, які щойно вирвалися з імперії, на початку велику вагу в економіці, а відповідно і в політиці, здобувала так звана "компрадорська", тобто зрадницька буржуазія. Особи і групи осіб, для яких національні інтереси нічого не важать. Вони керуються тільки власними – особистими та клановими (родинними) інтересами. І в такому разі переважання людей некорінного походження в політиці, в економіці, в адміністративних структурах є ознакою хворобливого стану нації. Маємо справу з цим явищем у сучасній Україні. Бо нам, етнічним українцям, при розподілі національного багатства дісталася лише популярна пісенька: "Запануємо ми, браття, у своїй сторонці". Ось чому інформація про етнічне походження десятків найбагатших олігархів старанно приховується від нас, "аборигенів".

Погодьтеся, рідко який народ дозволяє собі таку розкіш: у годину загрози власному національному буттю обирати президентом людину чужої національності, чужої культури, байдужу до національних бід.

Щоб мене знову не звинуватили в "українському буржуазному націоналізмі", пошлюся на однопартійця Віктора Януковича – Ніколая Яновича Азарова. Цей "парень из Калуги" прибився в Україну в 1984 році. Він принаймні не прикидається українцем. Напередодні виборів 2004 року один журналіст запитав його, чи не збирається і він висуватися в президенти України. Азаров відповів: "Ещё лет 50 президентами Украины должны быть украинцы". Правильно. Років через 50, коли буде стабільний Закон, коли буде тверда Українська Держава, президентом можна буде обрати навіть Барака Обаму – і нічого з Україною не станеться. Я допускаю, що й тепер президентом України може бути не українець родом. Але це має бути людина, яка перейнялася українським національним духом і готова душу й тіло покласти за Україну. І обов'язково – щирий християнин. Бо, як стверджує Євангеліє, "тіло – ніщоже, дух – животворить".

Чи можна визнати Юлію Тимошенко людиною української культури? Сяк-так оволодіти українською лексикою (про фонетику не кажу), раз на п'ять років надіти вишиванку, сказати у Львові "Любі мОї" – і тим покорити Галичину і пів-України... Та це радше нагадує декорацію, політичну технологію. Партія реґіонів небезпідставно бере Тимошенко на кпини, що та не знає, де народився і вчився Іван Франко. Ніби їхній Янукович знає... Той поїхав було на Черкащину, де йому підсунули шпаргалку, що родом з Городища Ґулак-Артемовський (поет Петро чи композитор Семен – байдуже). То він прочитав: "ГУЛАГ-Артьомовскій". ГУЛАҐ він знає з власного досвіду, а Артьомовск – це десь поблизу рідного Єнакієвого, де розливають "Шампанське". Про Анну Ахматову-Ахмєтову, про Павла Безпощадного-Безсмертного, про Бабеля-Бебеля, про Стокгольмський договір – Ґельсінкський акт усі чули. Про плутанину Косово з Чорногорією теж. Та цей "проФФесор" узагалі поза будь-якою культурою! Це трієчник, який чув, що в цьому слові якась літера подвоюється. Такому школяреві вчителі милостиво ставили трійку. Бо щось же він знає!

Скажіть, хтось їх – Януковича або Тимошенко – бачив в українському театрі, на українській виставі? Вони йдуть хіба на Аллу Пугачову та на футбол. Ото їхня культура. Цікаво, а якою мовою вони аж до самої Трійці плели змову проти України? Напевно, своєю рідною, російською. Бо при тому журналістів не було. Для обох цих кандидатів Україна – не батьківщина, а лише територія і населення, над якими дуже хочеться попанувати.

Василь ОВСІЄНКО,
лауреат премії ім. В.Стуса,
у минулому в'язень сумління.

Закінчення буде.

ДО БРАТІВ-УКРАЇНЦІВ!

У кого не куца пам'ять – той пригадає, як на президентських виборах наші амбітні патріоти наввипередки відібрали у В.Чорновола голоси чесних українців, що привело нас до поразки і кучмізму.

Сьогодні маємо подібну ситуацію. На перешкоді В.Ющенку, який у облозі зміїного кодла україножерів захищає державність української нації, стали майбутні ймовірні жертви Сандармоху Тягнибок, Костенко і К°, разом з рухівцями Тарасюка (який продався "лисиці"). Всяким "варягам" та запроданцям етнічний українець Ющенко – як кістка в горлі. Вони, оббріхуючи його, об'єднуються, щоб вкотре перемогти, нав'язати нам у президенти свого ставленика (чи ставленицю) і здати нас у криваві пазурі імперії.

Брати і сестри! Якщо не хочете, аби нас, наших дітей та онуків знову винищували геноцидами, – підтримайте основні принципи "Проекту Конституції" Віктора Ющенка і голосуйте тільки за Ющенка! Навіть Біблія вимагає: "...КОНЧЕ З-ПОСЕРЕД БРАТІВ СВОЇХ ПОСТАВИШ НАД СОБОЮ ЦАРЯ... НЕ ЗМОЖЕШ ПОСТАВИТИ НАД СОБОЮ ЧУЖИНЦЯ, ЩО ВІН НЕ БРАТ ТВІЙ". (П'ята Книга Мойсеєва. 17, 15).

Якщо ж гетьманчики уже до першого туру не знімуть свої кандидатури, – об'єднаємось ми – виборці. Жодного голосу не віддамо на втіху таким "патріотам" і на радість ворогам. Адже жоден з націоналістів чи націонал-демократів, окрім В.Ющенка, не має шансів бути обраним на Президента.

Голосуймо за народного Президента Віктора Ющенка!

Всеукраїнське Об'єднання Ветеранів,
"Просвіта", Конгрес Української Інтелігенції.
м. Січеслав

ТА НЕ ОДНАКОВО МЕНІ!..

До президентських виборів

"До влади в Україні прагнуть неукраїнські сили, що на сьогодні є одним із найскладніших викликів". "...Вони хотіли б володарювати в Україні без української культури, без української мови, без українців". "...Лише через усвідомлення своєї української приналежності для нас відкривається нове життя і нове майбутнє". "...Нація повинна не спостерігати, а творити і відстоювати власне життя". "...У якій державі ми збираємося жити – в такій, яка не шанує свою мову? Такого ніде в світі нема... Та кожна нація по крупинках збирає свою історію... Культура, традиції, економічна і політична гармонія – це все здобутки, на яких твориться нація". "Майте на увазі, українська доля в українських руках". (Із промов, звернень, інтерв'ю Віктора Ющенка).

"Зверніть увагу, скільки люті викликають у всяких зайд, манкуртів, яничарів кроки в цьому напрямку першого українського Президента новітньої доби В.Ющенка!" (Микола Білий, політолог). "...Коли на мого Президента всі, кому засвербить, чіпляють усіх собак, – то не однаково мені... А що ж він отримав у спадок? На кого спиратися? Подивіться на олігархів – чи серед них бодай один українець?" (З листа художника Миколи Неджери). "...Так, ми хочемо... українського Президента. Маємо зважити, що В.Ющенко отримав достатній заряд президентського досвіду, і саме він може врятувати українську націю і державу, але не сам, а з нами, українці, разом". (Д.Світлий, політолог)

ЧАС ВИБОРУ

"Я веду країну додому – в Європу! Там, де ми завжди були", – наголосив Президент Віктор Ющенко у промові до своїх прихильників після подання документів до ЦВК на реєстрацію його кандидатом у Президенти на другий термін. Саме ця теза стала ключовою у промові та сконцентрувала у собі головний її месидж.

ДОДОМУ – В ЄВРОПУ

Володимир МАНЬКО,
заступник голови КМО КУН

Українці – європейська нація, частина її цивілізації. Наша європейськість бере початок з "Руської правди" Ярослава Мудрого, першого вітчизняного зведення законів, які високо цінували людське життя та честь, засуджували злодіїв і вбивць. Головною метою проголошувалась особиста безпека. Закони Ярослава тривалий час регулювали суспільні відносини в Київській Русі – першій Українській Державі.

У другій половині XVII століття на політичній карті Європи з'явилась Українська Козацька держава з яскраво вираженими демократичними рисами політичного устрою та соціально-економічних відносин. Форма правління була республіканського типу: гетьман обирався безпосередньо народом, свої дії мав погоджувати з генеральною старшиною. Найяскравішим виявом демократії залишалась виборність усіх посадових осіб.

16 квітня 1710 року Україна народила на світ "Пакти і Конституційні закони та вольності Війська Запорізького", укладені між Гетьманом Пилипом Орликом та старшиною й запорожцями, – себто перший у світі проект Конституції.

У 1917 році, після падіння царату, на відміну від Росії, де владу захопив червоний морок під назвою більшовизм, на етнічних українських землях постав демократичний національний парламент – Центральна Рада.

Вся історія українського народу є виявом його демократизму та європейськості. У Декларації про державний суверенітет від 16 липня 1990 року зазначено, що Україна "...безпосередньо бере участь у загальноєвропейському процесі та європейських структурах".

Проте останнім часом, за допомогою сучасних технологій впливу на свідомість, фальсифікуючи історію та заперечуючи нашу історичну приналежність до Європи, здійснюється спроба "перекодувати" українців. Нам навіюються різні ідеї – від панславізму до евразійства, які є згубними та ведуть до втрати державності. Генеруються ідеї у кабінетах спецслужб сусідньої країни та розповсюджуються через місцевих агентів впливу, особи яких усім добре відомі та рвуться нині до президентської влади.

Лише шлях, що приведе нас до повноправного представництва в усіх сучасних європейських інститутах, є правильним з історично-цивілізаційної точки зору. Політику повернення України додому у Європу здійснює лише діючий Президент Віктор Ющенко. Здійснює не словом, а ділом. "Я пишаюся цією політикою. Я йду в Президенти і я виграю. У мене немає сумнівів у цьому", – сказав Ющенко на завершення свого виступу біля ЦВК.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ШОУ ПСЕВДОПАТРІОТІВ НА "ІНТЕРІ"

Вважаю, що проект "Велика політика" на "Інтері" Є.Кисельова нас не об'єднує, а роз'єднує.

Так, 16 жовтня 2009 року в студії ставилося питання: "Чи потрібен російській мові статус другої державної?" Абсурд. Як відомо, права нацменшин у нас аж ніяк не утискаються. Навпаки, в Україні мало українських видань, теле– і радіоефір переповнений російською. Закон про мову не виконується. Документація не скрізь ведеться українською. Чиновники не користуються державною мовою. Парламентарі свідомо не хочуть говорити українською мовою. Та невже невідомо, що без мови не буває народу?

А ще Кисельовим була запропонована тема: "Ігри в патріотів".

А чому ігри? До уваги Кисельова та всіх, хто ще не знає, – в Україні патріотів дуже багато. Патріот – це той, хто любить свою країну. То, може, той, хто не любить її, а "грає" в патріота, робиться псевдопатріотом. То чого ж ви, живучи в Україні, не любите її? Я не погодилася б жити в чужій країні навіть у золотому палаці. Жодні матеріальні статки мені не потрібні, бо люблю свою Україну понад усе.

Дуже влучно сказав на передачі політолог В.Карасьов, що кожна держава повинна мати свою мову, пам'ятники, вулиці своїх героїв тощо. Інакше це буде слабка держава.

М.КИСИЛЬОВА.
м. Чернівці

УПА НА КУБАНІ ДІЯЛА ДО 1950 РОКУ

Галина ТЕРЕЩУК,
радіо "Свобода"

Настінну карту "Українська Повстанська Армія" видано до 50-річчя від дня вбивства Степана Бандери, який загинув 15 жовтня 1959 року в Мюнхені, та до 67-ї річниці створення УПА.

Оскільки громадськість дуже мало знає про діяльність Повстанської Армії, виникла ідея лаконічно відтворити історію на мапі: у жовтні 1921 року відбувся Другий зимовий похід армії УНР в Україну, і його учасники іменувались – Українська Повстанська Армія; 14 жовтня 1942-го створено УПА; 1961 року на Львівщині відбувся останній бій повстанців; 3 грудня 1991-го з підпілля вийшов останній вояк УПА Ількo Оберишин.

На карті позначено територіальну структуру УПА 1944 року, що складалася з чотирьох генеральних військових округів. До східного округу входили частини Житомирської, Київської, Чернігівської областей. Повстанська Армія діяла також у Криму, а на Кубані – до 1950 року і саморозпустилася, стверджують львівські дослідники. На мапі відтворено 142 переможні бої УПА проти окупантів (радянських, польських, німецьких у 1943–1947 роках), відзначено три найбільші території самостійних упівських республік: Колківська, Космацька й Закерзоння.

Також розміщено фотографії і прізвища 12 осіб зі складу керівництва УПА: Степана Бандери, Кирила Осьмака, Дмитра Грицая, Романа Шухевича, Василя Кука, Олекси Гасина, Василя Сидора, Дмитра Клячківського, Омеляна Грабця, Йосипа Позичанюка, Ростислава Волошина, Катерини Зарицької, яка була головою Українського Червоного Хреста. Є тут і список дев'яти генералів, вказано відмінності між назвами рангів і структурних одиниць. Для прикладу, генерал-поручник відповідає нині званню генерал-лейтенанта, вістун – молодший сержант, сотник – капітан, а рій – це відділ, курінь – батальйон.

Дослідники працювали над мапою протягом чотирьох місяців, вивчаючи архівні особові справи СБУ, використовуючи факти з книжки Мірчука "УПА", виданої в Мюнхені 1953 року, матеріали Центру досліджень визвольного руху, літопис УПА, іншу літературу.

За словами керівника благодійного фонду "Україна-Русь" Ростислава Новоженця, найскладніше було віднайти інформацію про переможні бої упівців. "Збирали інформацію з різних джерел, – зауважує дослідник. – Непросто було знайти матеріали про кордони упівських республік, це був прообраз, острівець соборної держави. Скажімо, в Закерзонні така упівська республіка діяла лише два місяці. Колківська налічувала п'ять-шість районів двох областей – Рівненської і Волинської, існувала з вересня 1943-го до лютого 1944 року".

Експозиція насамперед розрахована на молодих людей, зазначає президент благодійного фонду "Літопис УПА", історик, науковець з Інституту українознавства імені Крип'якевича НАН України Микола Посівнич.

"Нам треба опрацювати багато джерел. Нині тон у вивченні історії УПА задають польські й російські історики. 500–600 тисяч осіб пройшли через Українську Повстанську Армію, – зазначає історик. – Двадцятьом науковцям складно опрацювати всі справи. Немає послідовної роботи день у день. Під час вивчення матеріалів був здивований, що силами УПА видавали вп'ятеро більше україномовних видань, аніж є нині в незалежній Україні. Можна уявити, в яких умовах вони працювали, видавали журнали, книжки й розповсюджували у найвіддаленіші куточки держави".

Карту про діяльність Української Повстанської Армії видано тиражем тисяча примірників. Її розповсюджуватимуть у книгарнях, але здебільшого презентуватимуть школярам і студентам, щоб більше розповісти про історію УПА, про людей, які віддали своє життя за незалежність Української Держави, були висококоосвіченими й талановитими інтелектуальними особистостями.

ПИТАННЯ ІДЕОЛОГІЇ

ШОВІНІЗМ "ТРЕТЬОГО РИМУ"

Нотатки про "російський націоналізм" у тезах філософського словника

Микола БІЛИЙ,
політолог

Видатний московинський філософ, політичний мислитель, соціолог, правник, теоретик й історик культури і релігії Ільїн Іван Олександрович (1882–1954), який був засуджений на смертну кару більшовицьким режимом (з наступною заміною смертної кари вигнанням з Вітчизни на чужину), визначив основні віхи духовного розвитку особистости наступним чином:

"1. Треба навчитися вірувати... 2. Така віра здобувається любов'ю, духовною любов'ю до досконалого... 3. Ми повинні навчитися свободі. Адже свобода не є зручністю життя чи приємність, чи "розв'язання" і "полегшення", – але претрудне завдання, з котрим треба внутрішньо справитися. Свобода є тягар, який необхідно підняти і понести, щоб не втратити його і не впасти самому. Треба виховати себе до свободи, треба дозріти до неї, дорости до неї, інакше вона стане джерелом спокуси і загибелі... 4. Але першим проявом свободи повинен стати сумлінний акт... Він дасть найбільшу радість – радість бути вільним у добрі... 5. Ми повинні навчитися шанувати, і любити, і розбудовувати наше сімейне гніздо, природне гніздо любові, віри, свободи і совісті; цей необхідний і священний осередок вітчизни і національного життя. 6. Ми повинні навчитися духовному патріотизму... Ми повинні утвердити наше священне право бути великою, духовно великою нацією. 7. Істинний націоналізм є завершальним ступенем цього сходження".

Чи ж не правда – високоморальне, високодуховне повчання філософа для представників будь-якої нації?! Як бачимо, і серед московців є видатні високоморальні мислителі, але їхня доля в імперії – смерть, чи, в кращому випадку, вигнання.

Чому так? Теоретично існує мораль і право нації на державне самовизначення на своїй етнічній землі, фактично ж зміст історії міждержавних і міжнаціональних відносин XIX–XX ст. полягає в прагненні більш сильних націй до політичного і соціального поневолення слабких націй, до асиміляції панівною нацією підкорених націй. Таке прагнення панівних націй, на жаль, перейшло у XXI ст. на тлі переможного наступу епохи національних держав (краху систем імперіалізму і колоніалізму).

Сучасна наука розрізняє декілька джерел (причин) становлення і політичного прояву націоналізму та, відповідно, його різновидів. Але найвиразнішим і філософськи значимим є "вододіл" між двома різновидами націоналізму.

1. Націоналізм у руслі філософії І.Ільїна – заснований на протиставленні (виокремленні) людського колективу всім іншим колективам, соціальним спільностям за національно-етнічною ознакою. В той же час націоналізм не зводиться лише до політичної практики або ідеології – він має глибокі культурні, психологічні, релігійні й інші прояви і коріння. В будь-якій формі націоналізм передбачає значну націоцентричну міфотворчість – утвердження самоцінності нації, вивищення її над особистістю, а також будь-якими формами соціальних спільностей, прагнення індивіда, належного до конкретної нації, злитися з нею, ототожнити себе з нею і т.ін.

Як принцип і реалізація цього принципу в соціальній практиці націоналізм проявлявся в досягненні національної незалежности, боротьбі за самостійність національних держав, знищенні колоніальної системи і т.ін. У соціальній практиці він часто протиставляється принципам космополітизму та замаскованому під інтернаціоналізм імперіалізму. Такий націоналізм у сприйнятті прогресивного людства виступає як явище позитивне, прогресивне, як визвольний націоналізм – синонім патріотизму, боротьби за свободу, за справедливість.

2. Націоналізм у руслі реакційних процесів. Тут бачимо найбільше нападок на визвольний націоналізм з філософських позицій абстрактного гуманізму та християнської філософії. В нападках фігурують різні епітети-оцінки (крок назад в історії людства; бунт проти розуму і відкритого суспільства; апелювання до племінних інстинктів; деструктивна сила, що зруйнувала більшість цивілізацій; перепона великій істині універсалізму, єдності людства, в якій немає ні еллина, ні юдея). Наведені оцінки належать різним філософам XX ст., тобто філософам епохи, коли визвольний націоналізм поневолених народів рішуче знищував людожерські системи імперіалізму-колоніалізму, і апологети цих систем (точніше – патріоти імперських метрополій) та філософи, які побоювались за живість свого тіла, вишукували негатив у тому націоналізмі, який (негатив), як уже підтвердила історія, був здебільшого надуманим і перебільшеним. Бо переважна більшість країн, що здобули свободу, стають на прогресивний шлях розвитку, увіходять до міжнародних прогресивних організацій і, натерпівшись раніше від пограбувань, нищення й асиміляції, образ і приниження, є поборниками свободи і добросусідства народів.

Справжній негатив реакційного націоналізму вишкірив зуби в образі націоналізму деяких колишніх і всіх нинішніх імперських метрополій, тоталітарного націоналізму з проповіддю національної виключности певної нації (раси), що визначає неповноцінними всі інші національності. Такий націоналізм переростає в шовінізм (войовнича форма націоналізму), в національний месіанізм, як це бачимо на прикладі ідеї "третього Риму" – утвердження особливої історичної долі і особливого призначення певної нації, що виплекався на філософській ідеї волюнтаризму. Крайньою формою такого національного месіанізму є нацизм, який злив воєдино ідею національної і расової виключності з ідеєю держави як втілення "національного духу" для реалізації ідеї забезпечення світового панування нації (історично проявлені юдейська, московинська та німецька такі ідеї).

"Нині все більше пропагується наднаціональними організаціями ідеологія супернаціоналізму як логічного продовження ідей націоналізму (ідеологія наднаціональних спільностей)". Автори цього речення, на жаль, не вказали, прибічниками якого націоналізму пропагується – визвольного чи реакційного. Адже майже очевидно, що перспектива має бути не за супернаціоналізмом чи наднаціональними спільностями (визначення цих понять у Словнику не наведено), а за полінаціоналізмом і полінаціональними спільностями (зразок – ЄС), тобто – за справжнім інтернаціоналізмом, який необхідно визначити як "Сукупність взаємовизнаних моральних націоналізмів" (за філософією І.Ільїна).

Більше того, агонія підраненого крупного хижого звіра небезпечна для людини, а підраненої людожерської імперії – для людства.

Для сьогодення є надзвичайно актуальним несказане в Словнику про реакційний націоналізм (войовничо-шовіністичний, месіанський і т.ін.). Причому, не сказано не через забудькуватість. У багатьох українських філософів, політологів, соціологів посттоталітарної доби виразно проявляється тяжка хвороба страху за живість свого тлінного тіла (рецидив виховання буттям у більшовицькій кривавій імперії та сучасними реаліями відстрілу неугодних мислителів і політиків "рукою Москви" в Московії, на теренах обскубаної московської імперії та на теренах інших країн, за давньою методою і звичкою). І проявляється не в бесідах на кухні, а, на жаль, як і раніше, у філософських і всяких інших словниках, підручниках з суспільних наук для учнів і студентів, монографіях, періодичних виданнях тощо. Це ставить на порядок денний питання про люстрацію переляканих науковців, бо ж писання і мовлення під диктовку страху, а не примату наукових істин, занехаює можливість розбудови Української держави. Мова тут не про наукові уподобання, а про неадекватність реакції хворої наукової еліти обставинам, що загрожують летальним наслідком Україні.

Судіть самі.

На очах усього світу розлючена своїм розпадом обскубана московська імперія, розпочавши провокацію з роздачі громадянам суверенної Грузії московсько-імперських паспортів, закінчує її збройною агресією, яку називає "прінуждєнієм сілой оружія к міру". Такого московинського словесного виверту світ не здатен засвоїти на тлі тверджень Москви, що зачистка раніше загарбаної чеченської етнічної землі і поневоленого чеченського народу бомбо-ракетними ударами авіації, танками і всіма зразками зброї сухопутних військ є внутрішньою справою "Російської Федерації"!

У суверенній Україні спроба відродити в українцях притлумлену імперією рідну мову, рідну школу, рідну душу, національну пам'ять, національну гідність наштовхується на скоординовано організовані і забезпечені ззовні насильницькі дії "п'ятої колони" Москви проти українства під гаслами "Фашізм нє прайдьот!". Московські винищувачі українства чудово розуміють, що злочини проти людства і людяності при цьому чинять вони, але користають з німоти хворої страхом офіційної гуманітарної "еліти" українського суспільства.

У державні свята на організованих місцевою владою велелюдних зібраннях людей промовці від "п'ятої колони" Москви з трибун під державними українськими прапорами називають Президента України фашистом саме за намагання оздоровити національно-скалічену в імперії зла Україну.

Владні чинники (владна "п'ята колона" Москви) намагаються запровадити в Україні "язик" колишнього окупанта в статусі державної мови, щоб, діючи за програмою знищення суверенної України, довершити знищення української мови, бо не встигли того зробити за часів окупації.

Владні чинники від Партії регіонів на міжнародному форумі за участю представників від країн НАТО в Харкові (23–24 червня 2009 р.) заявляють, що стрілятимуть у спини натівцям і прихильникам НАТО в Україні (з контексту теми форуму витікає, що стрілятимуть за агресії Московії проти України) і закликають представників НАТО вивчати "русскій язик", бо його знання допоможе їм здаватися в полон "русской армії".

У ВР на трибуні висить гасло: "Алкоголиков и националистов – в отставку!". Це тих націоналістів, які хочуть, щоб в Україні були українці, була Українська держава і українська державна мова (так витікає із первородства тексту гасла); це тих націоналістів, котрих нардеп Саламатін з трибуни ВР вимагав загнати знову до схронів, тобто відновити геноцид проти патріотичних українців у стилі берієвського НКВД.

Приклади агресивної поведінки московської орди в Україні можна продовжувати до безкінечності...

Але де філософське, політичне і соціальне осмислення явища як у дзеркалі очевидного з наведених прикладів?! Яка наукова дефініція адекватно ідентифікує таку поведінку представників московинської нацменшини в Україні?! В який спосіб мають бути інкорпоровані відповідні поняття в юридично-правове поле Української держави?!

Йдеться не про політику, а про наукове осмислення явищ, що відбуваються на українських теренах, і про інформування світу про них.

У відпрацюванні статті використаний "Философский словарь", Киев А.С.К.,2006 – 1056 с.

СВІТЛО І ТІНЬ

ВІД ВЛАДИ ЧИ ВІД ЛУКАВОГО?

Певно, від обох одночасно

О.ГОНЧАРЕНКО,
голова Макарівської РО КУН

Події, що розгорнулися навколо Храму Різдва Пресвятої Богородиці (УПЦ КГТ) в селі Червона Слобода Макарівського району на Київщині, мають свої корені в недалекому минулому.

Упродовж багатьох років село не мало ні храму, ні постійного настоятеля. Нарешті за приписом Владики до села направили молодого отця Віталія, котрий згодом, завдяки самовідданому служінню Богу, повазі до людей, став пастирем. У непристосованому приміщенні, наданому керівництвом місцевого спиртзаводу, стараннями о. Віталія та громади села було впорядковано тимчасовий храм з усіма атрибутами для відправи.

З о. Віталієм я познайомився випадково на храмовому святі. Визнаю, що не сподівався побачити на святі такої кількости прихожан храму Київського Патріархату саме в Червоній Слободі, оскільки село значною мірою зросійщене. Основна заслуга о. Віталія в тому, що йому з Божою допомогою вдалося відродити в душах прихожан відчуття українськости, бо кожна служба починалася з молитви за Україну й родину, повернення до справжньої Української Церкви, до віри їхніх дідів-прадідів. Дивлячись на те, з якою гордістю прихожани вітали гостей, вдивляючись у просвітлені обличчя, хотілося стати членом цієї громади (що й сталося пізніше).

Та не буває меду без дьогтю: незважаючи на запрошення, на свято не з'явився ніхто з влади села. Це переконало мене, що не все гаразд.

І справді почали відбуватися дивні події. Упродовж півтора року ніхто з керівництва заводу не згадував про те, що за стіною приміщення храму розташовано газовий водогрійний котел (побутовий). Це була зачіпка для того, щоб закрити храм.

Отцю Віталію директором заводу Артюховим було запропоновано винести церковне майно, зняти з будівлі хрест, тобто припинити богослужіння. І це на початку зими. Прихожани радили о. Віталію вклонитися пану Артюхову, але справжній священик вклоняється тільки Богу, а не чиновнику, котрий вважає себе всесильним. У мене склалося враження, що пан Артюхов і його поплічники, чи ті, хто стоїть за ним, утратили контроль над становленням парафіяльної громади УПЦ КП. Це неподобство, що сталося в їхніх "володіннях", треба було негайно припинити. Що вони й зробили.

Викликає подив бездіяльність сільської Ради, що пасивно спостерігає (а може, цілеспрямовано) за розвитком подій.

Зрештою, отця Віталія відкликано в розпорядження Владики. Богослужіння не проводяться. Парафіяни розгублені. Найстрашніше, що в них знову з'явилася начебто зникла рабська покірність долі. Ніхто з них навіть не намагається висунути свої вимоги сільській Раді. Усі, за винятком одної парафіянки, мовчать, чекаючи на те, що хтось прийде і все зробить.

Мабуть, саме на це і розраховують пан Артюхов і йому подібні.

Ми – вільні істоти і сини божі. Це означає, що ми не можемо пасивно існувати, а маємо обирати правду. Ми не можемо ухилятися від цієї відповідальності.

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

ЛЮДИ ЧИНУ

Роман СМІЛКА

Свого часу репортери найповажніших видань світу, спостерігаючи здаля за тим, як Мати Тереза обробляє виразки невиліковно хворим, гидливо мовили, що навіть за мільйон "баксів" не робили би цього. Почувши таку зухвалу репліку, Мати Тереза тихенько відповіла, що за мільйон і вона би не доглядала недужих, але робить це добровільно і безкоштовно. Нею керувала велика любов до ближнього, до людини, створеної, як відомо, за образом і подобою Божою.

Любов до власного народу і Батьківщини спонукали Марію Гаврилів у досить молодому віці піти в підпілля, де вона була зв'язковою, доглядала за пораненими повстанцями, зрештою, відсиділа у таборах суворого режиму майже 10 років.

Народилася Марія Гаврилів у лютому 1929 року в селі Хишевичі (сьогодні це Городоцький район Львівської області) у патріотичній сім'ї.

– Моя неня Єва дуже любила рідну землю, усе українське, – каже Марія Кирилівна. – Перший її чоловік Микола Пачеха пішов у 1918 році боротися за Україну і залишив їй трьох дітей: Анастасію, Катерину та сина Івана, котрий пізніше був в УПА, загинув у 1947 році в нашому селі.

З моїм батьком, Кирилом Павлишиним, у мами також народилося троє діток: я та брати Григорій і Федір. Жили ми бідно, хату мали солом'яну. Я добре вчилась у школі. Закінчивши у Комарні 8 класів, поступила в хімічно-акушерську школу. Там викладали медицину, німецьку, латинську мови, які я й досі пам'ятаю. Можу вільно спілкуватись німецькою.

У 1942–1943 роках Марія Гаврилів долучилася до підпільної боротьби на рідних теренах. А у 1944 році п'ятнадцятилітня юнка Марійка разом зі своєю вчителькою Катериною Лопачак та ще одною дівчиною з с. Чайкович вирушили у Карпати. Неподалік гори Ключ протягом року проходила медсестринський вишкіл у доктора Олександра Давиденка (псевдо "Юрко"). Ось що про той період пригадує Марія Кирилівна:

– Щоби потрапити на вишкіл, я трохи додала собі років: сказала, що мені 17 літ, інакше могли б не прийняти. У с. Труханів я познайомилась з повстанкою Катрусею Гаврилів (псевдо "Надя"). Ми й досі з нею листуємось...

Медсестринські ази опановували у добре замаскованому шпиталі, виготовленому зі скла. Його залишили по собі німці. Якось привели до нас пораненого москаля. Він виявився зрадником, завдяки якому невдовзі совєтські літаки розбомбили лікарню. Втім, жоден поранений чи хворий повстанець, який тоді там перебував, не загинув. Бо зрадник не знав, що у госпіталі є потаємний вихід, через який ми на власних плечах поспіхом виносили недужих хлопців, котрих розподілили по довколишніх селах. Я з чотирма пораненими повстанцями опинилась у с. Тихому. Місцева дівчина Маруся Шеремета приносила нам вночі їсти. Рани у моїх пацієнтів швидко гоїлись. Коли ж закінчувались необхідні медикаменти, я клала на поранення дощових черв'яків, аби не допустити гангрени.

Марія Кирилівна пригадує, що москалі вирубували карпатські ліси, а деревину вивозили в Росію. Вони також вдавались до різних провокацій: перевдягались у повстанців і чинили звірства, щоби таким чином налаштувати населення проти підпільників. Майже рік Марія Кирилівна доглядала поранених повстанців у Славському районі, мала декілька медичних криївок. Неодноразово брала участь у боях, зокрема й у великій сутичці підпільників з енкаведистами у с.Орові, біля гори Бренів, де загинуло 15 повстанців. Мала псевдо "Чайка", потім "Ірка".

– Пізньої осені 1947 року, – згадує далі Марія Гаврилів, – наше становище було надто важким. Тож провідник на псевдо "Остап" сказав нам розходитись, хто куди може. Я з трьома повстанцями попрямувала на Самбірщину. Звідти дісталась до свого села. Тут мій родич Федір Саврук викопав у полі велику криївку, де я й приймала поранених. Якось вночі місцеві хлопці привели незнайомого юнака у повстанській формі. У нього була незначна рана, тож я категорично відмовлялась його приймати. Та вночі не годиться виганяти людину. Прийняла. Він неохоче здав зброю. Коли всі поснули – утік. Я швидко побігла до Саврука, з яким витягнули одного важкохворого повстанця і відвезли його в іншу криївку, в с.Романівці. До ранку розсекречений схрон засипали, а на місце, де він знаходився, везли гній. Ох і скаженіли потім енкаведисти, нічого не знайшовши...

У 1948 році Марія Кирилівна познайомилась зі своїм майбутнім чоловіком, котрий служив при МГБ і активно співпрацював із повстанцями, допомагаючи їм діставати зброю. Марія Гаврилів двічі одружувалась з чоловіком: перший раз – таємно, ще до арешту, а другий – офіційно, вже після повернення з табору.

У травні 1948 року Марію Кирилівну схопили у Львові під час виконання чергового завдання. Її протримали два дні у в'язниці на Лонського та доставили у м. Рудки (позаяк Хишевичі тоді належали до Рудківського району Дрогобицької області).

– Моїми слідчими були євреї Сімос і Адаменко, – говорить Марія Гаврилів. – Чоловік тоді навіть мав намір мене визволити, проте охорони було надто багато. Мене провокували до втечі, але здогадувалась, що так лише погіршу своє становище, тож відмовилась. Повезли у Дрогобич. Завели там у підвал в'язниці, де було повнісінько трупів і помираючих людей; підлога, стіни, навіть стеля були заляпані кров'ю. Видовище гнітюче. От енкаведисти й кажуть: "Відмовишся говорити, то й з тобою зробимо те саме". Я їм відповіла: "Якщо така доля судилась, – робіть зі мною що хочете, нічого, кати, вам не вповім". Почалося слідство. Нещадно били і напівживою кидали до камери, де сиділо битком жінок. Проте я заперечувала приналежність до підпілля.

Якось вкотре привели до слідчого. А з шафи лунає жіночий голос: "Бийте її, мучте сильніше, не така вже геройка, – признається, що у неї криївка в нашому селі..." Я рвучко відкрила шафу і побачила там свою односельчанку...

Марія ГАВРИЛІВ

З Дрогобича у "чорному вороні" мене доправили до Самбора, де й зачитали вирок – 10 років таборів суворого режиму. Чоловік приніс мені передачу і невдовзі його теж ув'язнили, засудили на 10 років і відправили у Красноярський край, щоправда, він стараннями своєї тітки, яка неодноразово писала в Кремль, що він сирота, – вийшов на волю швидше, відсидівши 6,5 років.

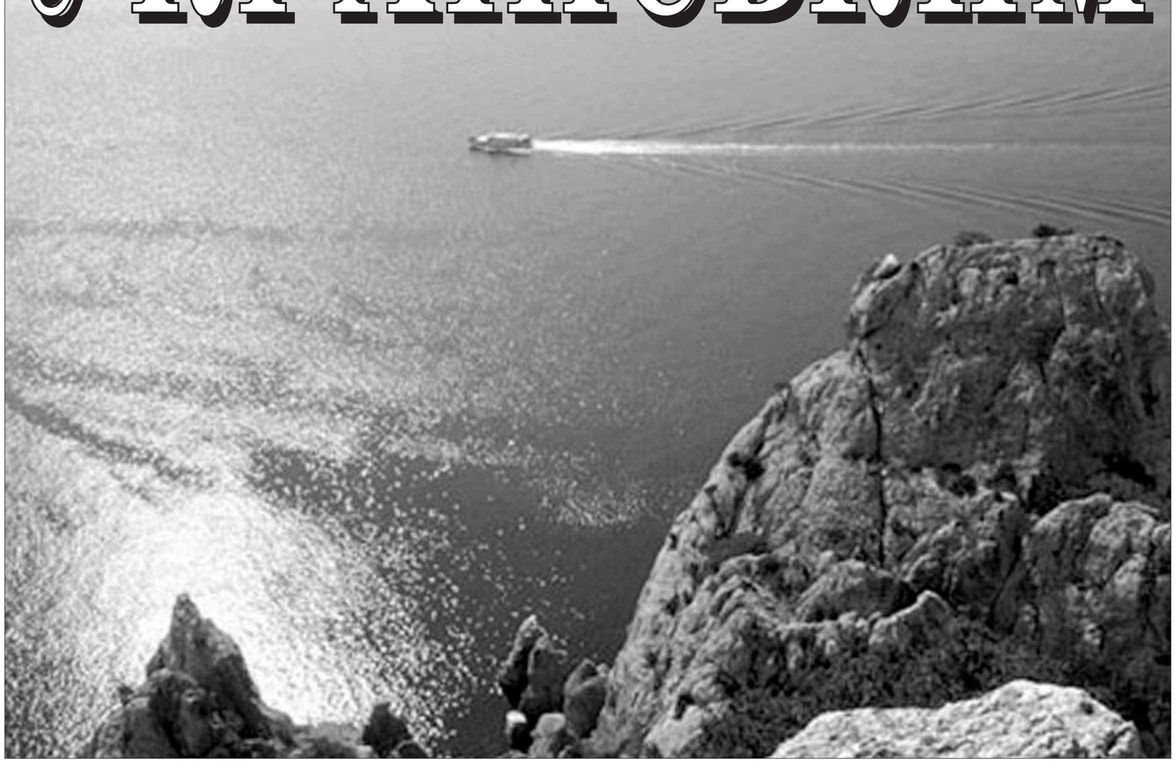
Мене ж із Самбора привезли у Харків. Завели у довгу камеру, по обидва боки якої на стінах були приладнані кайдани, ніби для рабів-веслувальників на галері, а посередині – видовбаний великий тризуб. На підлозі і стінах все було списано. Очевидно, тут тримали людей, на яких очікувала смертна кара. Тому вони вишкрябували свої імена, прізвища, побажання... Я вже гадала, що і мене розстріляють. Та з Харкова повезли у Мордовію. Там шила, працювала на лісоповалі. Аж у 1952 році приїхав слідчий з Рудок – Сімос і запропонував, якщо здам свого чоловіка, підпишу якесь зізнання, то одразу стану вільною, піду вчитись. Одне слово, обіцяв мені золоті гори. Я заперечила, що одружена. Тоді вдруге взяли на слідство. Коли їхали у потязі, Сімос приставав до мене. Я плюнула негіднику в очі. Хотів побити, та конвоїри не дозволили. Привезли мене у Львів, на вул. Казимирівську. Знову допити. Я все заперечувала. Вони підіслали сексотку, дівчину з Радохінців – Степанію Мегес. Я одразу розпізнала, хто вона, і сказала про це їй. Прокинулась совість у дівчини, вона все розповіла і зі сльозами на очах просила вибачення. Нічого не вивідавши, мене відправили назад у Мордовію, щоби досиджувала термін.

Після повернення із табору Марія Кирилівна з чоловіком оселились у с. Хишевичах. Важко їм було влаштуватись на гідну роботу. А трудитися треба, бо підростали діти. Марія Кирилівна не стидалась жодної роботи: працювала і дояркою у колгоспі, і на будівництві. Чоловік – шофером. Марія Кирилівна свої спогади, переживання відтворює у віршах. Також гарно вишиває. Її світлиця уквітчана різнобарвним вишиванням. Подружжя Гаврилових виховало трьох прекрасних дітей. Син Мирослав – вчитель історії на Закарпатті; дочка Мирослава за фахом також педагог. Ще одна донька Оксана живе в сусідньому селі Коропужі. У Марії Кирилівни – шестеро онуків, троє правнуків, дуже хоче дочекатись і праправнуків. Вона переконалась: "Хто любить свій народ і правдою служить йому, того Господь ніколи не залишить у біді".

Фото автора

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

КРИМ ЗАВЖДИ БУВ УКРАЇНСЬКИМ

Володимир ПРОЦЕНКО

КОМУ НАЛЕЖАВ КРИМСЬКИЙ ПІВОСТРІВ?

Великий знавець древньої історії Криму Мартін Броневський у 1793 році особисто бував у Сурожі і бачив багато споруд античного стилю. Після того ці споруди були розібрані для будівництва російських казарм. Аналогічно були розібрані будівлі Херсонесу II для будівництва казарм у Севастополі. В свою чергу Херсонес II був збудований греками в V столітті до Р.Х. із будівель Херсонесу I, що містився на півострові Козачому. Це місто згадано в Аркадських клинописах під йменням Телапіли. Його збудували кіммерійці або кімморії (кінні орійці). Греки розібрали будівлі Телапіли (Херсонесу I) і побудували Херсонес другий. У давні часи землями Криму володіла орійська кіннота (ще їх називали саки). Вона була створена арійськими князівствами Придніпров'я, Причорномор'я, Криму і Межиріччя для охорони їхніх рубежів. Потім утворилося велике самостійне Кіммерійське царство зі столицею Тіра. Від наших пращурів у Криму лишилося багато історичних скарбів. Назви старовинних міст Ор, Кемерчак, Саки – незаперечний доказ належности кримської землі орійцям. І хоч останній правитель Кімморії Тимір Ак Сак був схоплений візантійцями у фортеці Алуштой, спадковість кіннотної справи, розпочатої кіммерійцями, не перервалась, а перейшла до скитотаврів, а потім і до козаків. Згодом на теренах Кіммерійського царства виникло Тмутараканське князівство, яке було вотчиною Чернігівського князя. Київський князь Святослав отримав листа від Кримського Топарха такого змісту: "Учасники віча, як увесь народ півострова, прагнуть незалежности від кочівників-хозарів, тому що не відрізняємось за звичками й побутом від жителів "північної країни", де править північний князь Святослав". Князь у 986 році здійснив визволення Тмутаракані від хозар, а його син Володимир Великий у 989 році довершив велиння кримського народу і приєднав Крим до Київської Русі з містами Корсунь (Херсонес), Козлов (Євпаторія). Тому Мартін Броневський у своїх історичних працях впевнено написав: "...славні запорожці – найближчі спадкоємці кримської старовини".

ТИМЧАСОВЕ ВОЛОДІННЯ КРИМОМ

Теперішні російські історики і політики навмисне перекручують історичні факти, пов'язані з належністю Криму і Севастополя. Вони стверджують, що після війни 1768–1774 років з турками Крим був приєднаний до Росії. Але всі офіційні документи того часу свідчать про зворотне. Крим належав до Катеринославської губернії, яка на той час входила до складу Малоросії, тобто до українських земель. Як відомо, в 1721 році Московське царство було перейменовано в Російську імперію, котра об'єднувала всю сукупність територій, населених багатьма народами і яка де-факто проіснувала до лютневої революції 1917 року. Червона окупація України здійснила деякий переділ споконвічних українських земель. Російській Федерації дістались українські землі Криму і Кубані. Першим це заперечив у вересні 1918 року Гетьман України Павло Скоропадський. Він наголосив: "Україна не може існувати без Криму – це буде тулуб без ніг" і приєднав Крим до України. За Гетьмана України Павла Скоропадського Крим знову став невід'ємною частиною України. Після відновлення Української держави було вирішено питання з українським Чорноморським флотом. Усі екіпажі кораблів, які на 80% складалися з українців, миттєво підняли синьо-жовті штандарти, а згодом Гетьман домігся повернення захоплених німцями кораблів та допоміжних суден. М.С.Хрущов повернув Україні її споконвічні землі після 36-річного загарбання Криму комуністичним режимом РФ. За весь час перебування в адміністративному підпорядкуванні Криму в складі Російської Федерації з її боку не було належного економічного впливу. Фактична економічна допомога надходила з Української радянської республіки. Хрущов 19 лютого 1954 року домігся законодавчої передачі Криму Україні. Але частина споконвічних українських земель Кубані, Астраханщини, Білгородщини дотепер належить Російській Федерації.

ЧИ ПРИЄДНУВАЛА КАТЕРИНА II КРИМ ДО УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ?

Насправді після завоювання Російською Імперією Кримського півострова першим із законів імператриці Катерини II був іменний указ №15.925 від 8 лютого 1784 року, даний Катеринославському і Таврійському генерал-губернатору князю Потьомкіну "Про облаштування Таврійської області".

"Повідомити Сенат Наш, – говориться в указі, – про склад Таврійської Області із 7 повітів, а саме: Симферопольського, Левкопольського, Євпаторійського, Перекопського, Дніпровського, Мелітопольського і Фанагорійського..."

Цим указом Крим був приєднаний остаточно до українських земель. В інших містах Криму імператриця затвердила місцеву владу: "В містах, які не будуть повітовими, на користь населення запровадити Ратуші на тій основі, як за установами Нашими про посади наказано".

Через два дні після створення Таврійської області, 10 лютого 1784 року, імператриця Катерина II видала інший іменний указ за №15.929, даний Катеринославському і Таврійському генерал-губернатору князю Потьомкіну "Про облаштування нових укріплень по кордонах Катеринославської Губернії", яким остаточно підтвердила належність Криму до українських земель. Що стосується Севастополя, в указі прописано збудувати укріплення:

"9-е. Фортецю велику Севастополь, де тепер Ахтіар, і де повинно бути Адміралтейство, верф для першого рангу кораблів, порт і військове поселення".

Чорноморський флот сформувався з українців, і це розуміла імператриця, приєднуючи Крим і Кубань до України.

Отже і Севастополь був законодавчо приєднаний до Катеринославської губернії, і навіть десятим пунктом цього указу була приєднана Балаклава, сьомим – Перекоп, восьмим – Євпаторія, одинадцятим – Феодосія. Крім того, до Катеринославської губернії імператриця в цьому ж указі віднесла Фанагорію на острові Тамань і Єйське укріплення, які нині перебувають у складі Російської Федерації.

БУДІВНИЧИМИ СЕВАСТОПОЛЯ БУЛИ УКРАЇНСЬКІ КОЗАКИ

Спробуйте собі уявити 1773 рік. За 10 років до заснування Севастополя до берегів Гераклеї прибув загін штурмана Батуріна на кораблі "Модон" і побачив пагорби, вкриті лісом, що простягалися удалечінь, бухти аж до гір. Біля обриву тулилося поселення Ахтіар (Білий стрімчак). Батурін склав першу карту з проміром глибин бухти. Саме на цю карту і звернув свою увагу Суворов і порекомендував Потьомкіну розмістити тут кораблі військово-морського флоту.

У листопаді 1782 року із Херсона в бухту прибули кораблі Дніпровської флотилії, що вперше лишилися зимувати: фрегати "Хоробрий" №8 і "Обережний" №9 під командуванням капітана першого рангу Одинцова. Взимку моряки збудували спеціальну пристань для кілювання кораблів, їхнього нахилу на бік, очищення днища та бортів.

Це була перша військова споруда. Другою спорудою став будинок відпочинку матросів, що потім отримав назву публічного дому. Він також був побудований взимку 1782 року на місці висушеного болота, в тій же бухті на початку балки. Від першої споруди бухта і балка отримали назву Кілен, що пов'язано з процесом кілювання кораблів За наказом князя Потьомкіна перший похід новозбудованої імператорської Дніпровської флотилії було доручено козацькому отаману майору Сидору Білому, який вранці 1 травня 1783 року на 16-ти великих суднах увійшов у Херсонеську гавань і став на якорях у теперішній Севастопольській головній бухті. Через добу, 2 травня 1783 року, в бухту увійшла Азовська флотилія Ф.А.Клокачова. За козацьким звичаєм Сидір Білий вітав побратимів з Дону гарматним пострілом, а потім цілий тиждень знайомив Клокачова з кораблями Дніпровської флотилії та районом плавання. Згадуючи цю подію, слід зауважити, що і сьогодні в музеї Чорноморського флоту Російської Федерації у Севастополі ви побачите псевдоісторичне полотно, на якому не Сидір Білий, а Суворов і Ушаков зустрічають Азовську флотилію.

Щоб стерти ці та інші добрі справи козацтва, імператриця Катерина II своїм указом скасувала назву козацьких полків: "Я, Імператорська Величність Висока, указати посміла: сформовані із Малоросійських козаків полки іменувати карабінерами".

Та жодні імперські укази вкупі з псевдоісториками не знищать історичної правди.

м. Севастополь

Ярослав ЛЕМИК

РІДНЕ СЛОВО

ДЛЯ МАЛЕНЬКИХ УКРАЇНЦІВ

"Світу дитини" – 90 років

Втративши державність у 1918–1920 роках, Україну розділили і окупували сусіди: Росія, Польща, Угорщина та Румунія. Найбільшу частину України загарбала комуністична Росія. Ріка Збруч кордоном розмежувала нашу державу на західну та східну частини. Західна, в основному, опинилась під Польщею. У Львові зосередилися осередки української інтелігенції. Тут також опинилась чисельна еміграція східних українців. Всупереч польському окупаційному режиму, у Львові формуються політичні, мистецькі та літературні сили. Щоби відновити державність України, постала думка готувати нову генерацію свідомих майбутніх борців за її незалежність.

Діти – майбутнє нації. Для формування та виховання їхнього світогляду потрібно багато добрих педагогів, вихованців, літераторів, дитячі видавництва. Тому, в пам'ять першої річниці утворення Західно-Української Народної Республіки, в листопаді 1919 року виходить у світ перше число дитячого журналу "Світ дитини". Це започаткувало символічний відлік нового змагання за українську ідею, але вже не на полі битви, а на полі духовному.

Редактор та видавець часопису Михайло Таранько (1887–1950) на свій власний капітал (кільканадцять тисяч австрійських крон), заощаджений за час військової служби 1914–1918 рр., засновує видавництво "Світ дитини". Крім журналу та "Діточої бібліотеки", як додаток до нього, випускає серію книг "Бібліотека для молоді", "Пластова бібліотека", "Популярна бібліотека", "Бібліотека "Молодої України", часопис для старших школярів та молоді "Молода Україна" (1923–1926 рр.). За двадцятилітню історію видання "Світ дитини" (1919–1939 рр.) згуртовує кращі мистецькі та літературні сили. Над оформленням часопису працюють художники та графіки різних поколінь, мистецьких поглядів і творчої долі. Серед них О.Кульчицька, О.Курилас, А.Манастирський, Ю.Панкевич, М.Фартух, В.Цимбал, Ю.Вовк, Л.Ґец, О.Недільський, В.Січинський, П.Ковтун, Е.Козак, П.Андрусів, Ю.Крайківський, М.Бутович, Р.Лісовський, Я.Гніздовський.

З 1920 року М.Таранько започаткував видання малоформатної дешевої серії книжок "Діточа бібліотека" як додаток до "Світу дитини". В цій серії до 1939 р. побачило світ понад 230 книжок українських та світових класиків.

З самого початку до співпраці у видавництві зголосилися відомі письменники, поети, вчителі, громадські діячі: Антін Лотоцький, Катря Гриневичева, Софія Олеська (псевдонім Федорчакової), Олександр Тисовський, Володимир Родзикевич, Володимир Гнатюк, а з часом Юра Шкрумеляк, Іванна Блажкевич, Марійка Підгірянка, Богдан Заклинський, Олена Цегельська, Слава Головінська та інші.

З бігом часу до "Світика" долучаються Богдан Лепкий, Роман Завадович, Олесь Бабій, В.Королів-старший (з Праги), Михайло Кумка з Канади, Святослав Лакуста з Румунії.

У липні-серпні 1929 р. в Женеві відбувся III Конгрес Світового Союзу Педагогічних Установ. Проходила виставка дитячих книжок і журналів. "Світ дитини" виставив 28 книжок і дитячі малюнки.

З нагоди 14-ї річниці діяльності видавництво "Світ дитини" отримало від Всесвітлішого Греко-католицького митрополичого ординату у Львові подяку за свою діяльність.

Сумнозвісний "золотий вересень 1939 року" приніс заборону всіх українських видань у Західній Україні. Комуністично-московська окупація не могла змиритися з національним та християнським вихованням дітей. Галичину залило нове покоління "гомосоветікуса", виховане в комуністичному зашморзі на прикладі Павліка Морозова – героя, котрий доносив на своїх батьків комуністичним опричникам.

Михайло ТАРАНЬКО

Лідія ЛЕМИК

Михайло Таранько після "другого освобождения" Львова опинився в московській в'язниці, де й був замордований.

В часи "горбачовської відлиги", в кінці 80-х років XX століття, у Львові відновилися деякі періодичні нецензуровані видання у "Самвидаві". Це "Український вісник" під редакцією В.Чорновола, "Кафедра" – редактор М.Осадчий, "Євшан-Зілля" – редактори Ірина та Ігор Калинці, "Слово рідне" – товариство прихильників української мови.

З відновленням Української Держави на початку 90-х рр. XX ст. появилась і дитяча періодика: "Діти Марії", "Мавпа Фрузя", "Торба". Щоправда, після двох-трьох чисел вони зникали.

Вручення подячного листа Президентом України В.ЮЩЕНКОМ Я.ЛЕМИКУ 10.09.2009 року

У 1993 р. з ініціативи довголітніх членів ОУН вдалося переконати інженера Лідію Лемик змінити місце праці і відновити "Світ Дитини".

Перша ластівка появилася в кінці грудня 1993 р. на двох листах газетного формату, як додаток до газети "Шлях перемоги" (редакція газети переїхала з Мюнхена до Львова).

Перше число журналу в теперішньому форматі вийшло в січні 1994 року. Це було видання в двох кольорах (аби здешевити), де багато уваги приділяла редактор давнім авторам. Відновлюються традиційні рубрики колишнього "Світу дитини". Журнал стає популярним – його читають не тільки діти, а й бабусі та дідусі, які впізнають свій улюблений "Світик".

В основу видавничої концепції редактор Лідія Лемик поклала виховання дітей на ідеалах національної гідності, християнської моралі, патріотизму. Журнал виглядав скромно за художнім оформленням, але за змістом не програвав іншим дитячим часописам.

До його оформлення залучає редактор відомих львівських художників: Зеновію Юськів, Івана Крислача, Богдана Пікулинського, Івана Остафійчука. Окремо варто згадати неперевершену дитячу художницю Зеновію Юськів (1952–2007), яка з першого числа "Світу дитини" у своїх поетично-філософських ілюстраціях подавала найкращі образно-формальні рішення. Ігор Калинець написав про мисткиню: "Чудові малюнки, якими можна любоватися. Навіть найменша дитина, яка ще не вміє читати, своїм сердечком відчує, що ті малюнки їй дуже рідні, якісь материнські".

Останнім графічним реквієм Зеновії Юськів є оформлена нею книжка Миколи Петренка "Пливла у небо казка", що вийшла у видавництві "Світ дитини" в серії "Бібліотечка школяра".

З самого початку відновленого журналу працює над ілюстраціями заслужений художник України Іван Крислач. Митець подає малюнки до кожного числа та оформлює книжки з "Бібліотечки школяра", де показує себе майстром високого класу.

На сторінках журналу друкуються твори сучасних дитячих поетів та письменників: Ігоря та Ірини Калинців, Миколи Петренка, Богдана Стельмаха, Марії Людкевич, Оксани Сенатович, Ліни Костенко, Галини Гордасевич, Анатолія Дімарова, Богдана Чепурка, Лідії Лемик. Друкуються твори відомих літераторів з діаспори і не були доступні читачам в Україні: Леся Храплива, Віра Вовк, Леонід Полтава, Іванна Савицька, Ганна Черінь, Ніна Мудрик-Мриць, Анатолій Курдидик та тих, кого вилучили совєтські ідеологи: Богдан Лепкий, Іван Липа, Костянтина Малицька, Олена Цегельська, Марійка Підгірянка.

У 1998 році змінюється обкладинка журналу на повноколірну, до чого долучаються сучасні мистці: З.Юськів, О.Скоп, Ю.Поліщук, В.Патик, О.Лозинський, І.Мартинець та інші. На обкладинці часто репродукуються твори українських художників-класиків, шедеври яких висвітлюють нашу історію, свята, традиції.

В журналі є традиційна сторінка з піснями, де ноти і анотації до них подає музикознавець проф. С.Стельмащук. На сторінках "Юні таланти" друкуються вірші та оповідання школярів, а на кольорових обкладинках репродукуються твори молодих мистців. Журнал змістовно багатий актуальними історичними, етнографічними, релігійними і мистецькими матеріалами.

Виходячи з традиції довоєнного видання "Світу дитини", редактор Л.Лемик відновила додаток до журналу – "Бібліотечку школяра". Першою книжкою була повість Андрія Чайковського "За сестрою", що входить в теперішню шкільну програму. На сьогодні вийшло 19 мистецьки оформлених книжок, таких, як "Пригоди Юрка Козака" І.Крип'якевича, "Таке собі" Ігоря Калинця, "Казки іграшкового телефону" Ірини Калинець, збірка казок Івана Липи, "Тарас Бульба" М.Гоголя в новому перекладі О.Думанської з ілюстраціями Я.Пстрака, "При битій дорозі" З.Левицької, "Школярка з передмістя" О.Думанської та інші.

З 1995 року в жовтні місяці Всеукраїнське фізкультурно-спортивне товариство "Колос" проводить дитячі змагання з дзюдо та вільної боротьби на приз журналу "Світ дитини", які є спонсором цього щорічного турніру, присвяченого створенню УПА.

У 2007 році Україна широко відзначила 65-річчя героїчної Української Повстанської Армії. "Світ дитини" оголосив конкурс до славного ювілею. В редакцію надійшли сотні листів, художніх творів. Першу нагороду отримав відомий поет Микола Петренко за свої ліричні новели, що публікувалися в журналі і, як пише автор, присвячені "Дітям жертовної доби, коли їхні батьки вибороювали українську державність". Ці новели видано окремою книжкою під назвою "Пливла у небо казка". За цю книгу Ліга українських меценатів та редакція газети "Освіта України" присвоїла письменнику Миколі Петренку літературну премію "Звук павутинки" ім. Віктора Близнеця.

2009 рік оголошено Роком Великого Українця, провідника ОУН Степана Бандери. Музикознавець проф. С.Стельмащук підготував збірник патріотичних пісень для школярів з нотами та анотаціями до кожної пісні. Цей пісенник присвячений Провідникові ОУН і виданий у "Світі дитини" в серії "Бібліотечка школяра" під назвою "Нас Україна зове". В передмові до співаника поет Ігор Калинець написав: "Ми ж бо українці, і наша пісня найкраща! Розкошуймо у рідному співі!".

14 вересня 2005 р. "Світ дитини" поніс тяжку втрату. Після важкої недуги відійшла від життя її перший редактор і моя дружина Лідія Лемик. Я очолив редакцію, щоб продовжити в її пам'ять любов до малих читачів, виховати їх розумними громадянами України.

Хочеться, щоб "Світ дитини" не був єдиним літературно-мистецьким журналом, який навчає і виховує наших школярів у дусі християнської моралі та національної гідності, щоби й інші дитячі періодичні видання в Україні змінили свій космополітичний зміст на український, національний.

10 вересня 2009 р. на XVI Форумі видавців у Львові Президент України Віктор Ющенко вручив подячні листи кращим видавцям. Подяку від Президента України за "Особистий внесок у розбудову Української держави та зміцнення її незалежності" отримав головний редактор "Світу дитини" Ярослав Лемик.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9